

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GRADU ZAGREBU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu nalazi se u odredbi članka 1. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske, te u odredbama glave VI. Ustava pod nazivom “Mjesna, lokalna i područna (regionalna) samouprava” koja obuhvaća odredbe od članka 132. do članka 137. Ustava.

Navedene ustavne odredbe osnovni su pravni okvir za donošenje propisa kojima se uređuju pitanja vezana uz sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Hrvatski sabor 5. listopada 2007. godine usvojio je Zakon o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba. Rečenim Zakonom uveden je sustav neposrednih izbora nositelja izvršnih ovlasti na lokalnoj razini. Nastavno na taj Zakon, Hrvatski sabor je također 5. listopada 2007. godine usvojio i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Kako je neposrednim izborom nositelja izvršnih ovlasti u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave stvorena značajna promjena uprave na lokalnoj razini, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi kao temeljnim zakonom kojim je uređen sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj uređen je odnos između neposredno izabranog nositelja izvršne vlasti na lokalnoj razini s jedne strane tj. općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, te predstavničkog tijela odnosno općinskog i gradskog vijeća, te županijske skupštine s druge strane.

U procesu pripreme za provođenje prvih neposrednih lokalnih izbora u Republici Hrvatskoj u tijeku je postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi čije donošenje se predlaže u kompletu sa ovim Zakonom.

Predloženim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu vrši se usklađivanje Zakona o Gradu Zagrebu s prethodno navedenim Zakonima.

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom:

- predviđeno je da je izvršno tijelo u Gradu Zagrebu gradonačelnik kojeg birači biraju neposredno u skladu sa odredbama Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba,
- brisane su odredbe koje se odnose na poglavarstvo Grada Zagreba budući su Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi poglavarstva ukinuta,

- propisano je da gradonačelnik ima dva zamjenika koji se također biraju neposredno istovremeno, na isti način i po istom postupku kao i gradonačelnik kako je to propisano Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

Posljedice koje će proisteći donošenjem ovog Zakona su:

- usklađivanje odredbi Zakona o Gradu Zagrebu sa Zakonom o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi radi osiguravanja zakonske koherentnosti i pravne konzistentnosti.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Ocjenjuje se da provedba ovoga Zakona neće iziskivati osiguranje zasebnih i dodatnih financijskih sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 159. stavak 1. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“ broj 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04) propisana je mogućnost da se iznimno zakon može donijeti i po hitnom postupku kada to zahtijevaju interesi obrane i drugi osobito opravdani državni razlozi, odnosno kada je to nužno radi sprječavanja ili otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu.

Izmjene i dopune Zakona o Gradu Zagrebu predlažu se vezano za provođenje intenzivnih pripreme za održavanja prvih neposrednih lokalnih izbora u Republici Hrvatskoj koji će se održati dana 17. svibnja 2009. godine. U tom smislu Zakon čije se donošenje predlaže kao takav predstavlja osobito opravdani državni razlog za donošenje po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu dostavlja se tekst Konačni prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu.

Ujedno se napominje da sukladno odredbi članka 82. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske organske zakone, dakle zakone kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela, te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika.

Slijedom iznijetoga, i zakon čije se donošenje predlaže potrebno je donijeti većinom glasova svih zastupnika Hrvatskoga sabora.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GRADU ZAGREBU

Članak 1.

U Zakonu o Gradu Zagrebu („Narodne novine“ broj 62/01) naslov iznad članka 6. i članak 6. mijenjaju se i glase:

„Izvršno tijelo Grada Zagreba

Članak 6.

Izvršno tijelo Grada Zagreba je gradonačelnik Grada Zagreba (u daljnjem tekstu gradonačelnik).“

Članak 2.

U članku 7. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Gradonačelnik se bira na način propisan Zakonom o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.“

Članak 3.

U članku 8. stavak 3. riječi: „ministra nadležnog za poslove uprave“ zamjenjuju se riječima: „čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave,,

U stavku 5. riječi: „Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave“ zamjenjuje se riječima: „središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave“.“

Članak 4.

Članak 9. mijenja se i glasi:

„Gradonačelnik ima dva zamjenika koji se biraju na način propisan Zakonom o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.“

Članak 5.

Članak 10. briše se.

Članak 6.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„Gradonačelnik dužnost obavlja profesionalno, a njegovi zamjenici će odlučiti da li će dužnost na koju su izabrani obavljati profesionalno ili bez zasnivanja radnog odnosa.

Zamjenici su dužni u roku od 8 dana od dana stupanja na dužnost dostaviti pisanu obavijest nadležnoj gradskoj službi o tome da li će dužnost na koju su izabrane obavljati profesionalno ili bez zasnivanja radnog odnosa.

Članak 7.

U članku 14. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Pročelnike upravnih tijela na temelju javnog natječaja imenuje gradonačelnik.“

U stavku 3. riječi „Gradskog poglavarstva“ zamjenjuju se riječima: „gradonačelnika“.

Stavak 4. briše se.

Članak 8.

U članku 15. stavak 1. riječi: „i Gradskom poglavarstvu“ brišu se.

Članak 9.

U članku 21. stavku 1. riječi: „, , odnosno poglavarstva“ brišu se.

Članak 10.

Grad Zagreb dužan je uskladiti Statut i druge opće akte s odredbama ovog Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 11.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju vrijediti odredbe Statuta Grada Zagreb koje se odnose na izbor gradonačelnika i njegovih zamjenika, te gradskog poglavarstva, odnosno odredbe Statuta koje se tiču povjerenja i razrješenja gradonačelnika, te druge odredbe Statuta koje su suprotne odredbama ovog Zakona.

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu 18. svibnja 2009. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Člankom 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan. Shodno navedenoj zakonskoj odredbi izvršena je izmjena članka 6. Zakona o Gradu Zagrebu, te je predloženom zakonskom odredbom propisano da je izvršno tijelo u Gradu Zagrebu gradonačelnik.

Uz članak 2.

Kako je usvajanjem Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba uveden sustav neposrednih izbora nositelja izvršnih ovlasti na lokalnoj razini ovim člankom brisana je odredba koja je predviđala sustav posrednog izbora gradonačelnika od strane Gradske skupštine, te je propisano da se gradonačelnik bira na način kako je to propisano spomenutim Zakonom o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

Uz članak 3.

Izvršene su izmjene shodno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave, te je utvrđeno da se povjerenik državne uprave imenuje na prijedlog čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno da povjerenik dostavlja izvješće posredstvom središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 4.

Sukladno prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi čije donošenje se predlaže u kompletu sa ovim Zakonom, a kojim je propisano da jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika, u gradovima sjedištima županija, odnosno županijama općinski načelnik, gradonačelnik i župan imaju dva zamjenika koji se biraju na općim i izravnim izborima sukladno posebnom zakonu u svrhu pravne konzistentnosti predloženim člankom 4. ovog Zakona propisano je da gradonačelnik Grada Zagreba ima dva zamjenika koji se biraju na način kako je to propisano Zakonom o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba dakle, biraju se istovremeno, na isti način i po istom postupku kao i gradonačelnik.

Uz članak 5.

Kako su Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalno) samoupravi poglavarstva kao političko tijelo ukinuta, ovim člankom predlaže se brisanje zakonskih odredbi koje se odnose na poglavarstvo Grada Zagreba tj. članak 10.

Uz članak 6.

U skladu s predloženim odredbama nacrta konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ovim člankom je propisano da će gradonačelnik dužnost obavljati profesionalno, a njegovi zamjenici će odlučiti da li će dužnosti na koje su izabrani obavljati profesionalno ili bez zasnivanja radnog odnosa i to u roku od 8 dana od dana stupanja na dužnost kada su dužni dostaviti pisanu obavijest nadležnoj gradskoj službi o tome kako će obavljati dužnosti na koje su izabrani.

Uz članak 7.

Budući su poglavarstva ukinuta predloženim člankom o vlast imenovanja pročelnika upravnih tijela dana je gradonačelniku kao sada jedinom izvršnom tijelu.

Uz članak 8.

Utvrđeno je da su pročelnici za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Zagrebu odgovorni gradonačelniku. Brisani su dio odredbe koji je predviđao odgovornost pročelnika poglavarstvu budući je isto ukinuto.

Uz članak 9.

Brisani su dio zakonske odredbe koji se odnosio na poglavarstva Grada Zagreba i Zagrebačke županije budući su ista ukinuta.

Uz članak 10.

Propisana je obveza usklađivanja statuta i drugih općih akata Grada Zagreba s odredbama ovog Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona.

Uz članak 11.

Ovom odredbom predloženog Zakona propisano je da stupanjem na snagu Zakona prestaju vrijediti odredbe Statuta Grada Zagreb koje se odnose na izbor gradonačelnika i njegovih zamjenika, te gradskog poglavarstva, odnosno odredbe Statuta koje se tiču razrješenja gradonačelnika, te druge odredbe Statuta koje su u suprotnosti s odredbama Zakona.

Uz članak 12.

Utvrđeno je da će ovaj Zakon stupiti na snagu 18. svibnja 2009. godine.